

TTIP: edistettävä yritysten pääsyä USA:n markkinoille, uudistettava investointisuoja ja säilytettävä EU-standardit

EU:n ja Yhdysvaltojen TTIP-sopimuksen avulla voidaan edistää eurooppalaisten yritysten pääsyä Yhdysvaltojen markkinoille, mutta sopimus ei saa johtaa EU-standardien heikkenemiseen, eikä se saa vaikuttaa oikeuteen säätää yleisen edun mukaisia lakeja, todetaan kansainvälisen kaupan valiokunnan torstaina hyväksymissä TTIP-neuvotteluita koskevissa suosituksissa. Valiokunnan mekit vaativat myös uudistamaan keinoja ratkaista sijoittajien ja valtioiden välisiä investointiriitoja.

Kansainvälisen kaupan valiokunta hyväksyi oma-aloitemietintönsä suosituksista komissiolle transatlanttista kauppa- ja investointikumppanuutta (TTIP) koskevista neuvotteluista äänin 28 puolesta ja 13 vastaan (ei tyhjiä). Mietinnöstä äänestetään parlamentin täysistunnossa kesäkuussa (alustava tieto).

Tarvitaan kunnianhimoinen, mutta tasapainoinen sopimus

Valiokunnan hyväksymässä esityksessä muistutetaan, että EU:n BKT on merkittävästi riippuvainen kaupasta ja viennistä. Hyvin suunniteltu kauppasopimus Yhdysvaltojen kanssa voisi auttaa kasvattamaan teollisuustuotantoon perustuvan BKT-osuuden 15:stä prosentista 20:een vuoteen 2020 mennessä. Eurooppalaiset yritykset, erityisesti mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset, hyötyisivät pääsystä 850 miljoonan kuluttajan markkinoille, mietinnössä todetaan.

Parlamentin jäsenet kuitenkin huomauttavat, että ristiriitaisista tutkimustuloksista johtuen TTIP:n todellisia hyötyjä EU:n taloudelle on vaikea arvioida. Neuvotteluiden on oltava avoimet, jotta voidaan varmistaa kunnianhimoinen, mutta tasapainoinen sopimus, jonka hyödyt voidaan jakaa kaikkialla EU:ssa. Tavoitteena on luoda tehokas ja kilpailulle suotuinen talousympäristö. Neuvotteluissa pitäisi myös varmistaa kuluttajansuojan korkea taso, mukaan lukien riittävä suoja henkilötietojen, terveyden ja turvallisuuden osalta. Lisäksi sopimuksen avulla pitäisi torjua sosiaalista, verotuksellista ja ekologista polkumyyniä.

Investointisuoja uudistus

Kansainvälisen kaupan valiokunnan mepit vaativat, että TTIP-sopimuksen myötä eurooppalaisten investoijien eriarvoisesta kohtelusta Yhdysvalloissa päästään eroon. Tähän voidaan päästä perustamalla sijoittajille uudistettu ja oikeudenmukainen järjestelmä, jonka avulla taataan sijoittajille mahdollisuus hakea ja saada hyvitystä valituksensa johdosta.

Uuden järjestelmän on perustuttava komissaari Cecilia Malmströmin kansainvälisen kaupan valiokunnalle 6.5. esittelemään uudistettua investointisuoja koskevaan suunnitelmaan ja EU:n kauppaministereiden käynnissä oleviin neuvotteluihin. Investointisuoja pitäisi sisältää julkisesti nimitettyjen riippumattomien tuomareiden pysyvän järjestelmän, julkisia kuulemisia ja muutoksenhakumekanismia. Järjestelmän pitäisi kunnioittaa EU:n ja sen jäsenmaiden tuomioistuimien tuomiovaltaa. Keskipitkällä aikavälillä investointiriitoja voitaisiin ratkaista erityisessä julkisessa tuomioistuimessa, kansainvälisen kaupan valiokunnan jäsenet esittävät.

Samanaikaisesti mepit kuitenkin korostavat, että EU:n ja sen jäsenmaiden oikeus säätää yleisen edun mukaisia lakeja on turvattava.

Maatalous: täydellinen luettelo herkistä tuotteista

Vaikka tavoitteena on lakkauttaa tullitariffit, neuvotteluosapuolten pitäisi neuvotella erityisesti herkkien maatalous- ja teollisuustuotteiden täydellisestä luettelosta. Luettelon tuotteet joko jätettäisiin kaupan vapauttamisen ulkopuolelle tai niihin sovellettaisiin pitkiä siirtymäaikoja, kansainvälisen kaupan valiokunnan jäsenet esittävät.

Mepit pyytävät neuvottelijoita tekemään parhaansa, jotta sopimukseen kirjattaisiin suojalauseke, jota voidaan käyttää markkinoiden sulkemiseen tietyn tuotteen osalta, mikäli tuotteen tuonnin lisääntyminen uhkaa vahingoittaa merkittävästi maan omaa elintarviketuotantoa.

Lisäksi mepit pyytävät, että Euroopan komissio kehottaisi Yhdysvaltoja poistamaan EU:n naudanlihalle asetetun tuontikiellon, ja neuvottelisi sopimukseen riittävän suojan EU:n maantieteellisten merkintöjen järjestelmälle.

Kansanterveys: standardien vastavuoroinen tunnustaminen

Neuvottelijoiden pitäisi pyrkiä poistamaan liialliset hallinnolliset menettelyt, jotka liittyvät elintarvikkeiden ja kasvien tuontitarkastuksiin. Lisäksi osapuolten pitäisi tunnustaa vastavuoroisesti samantasoiset standardit, kansainvälisen kaupan valiokunnan mepit vaativat.

Samalla pitäisi kuitenkin varmistaa, että sopimus ei vaikuta normeihin aloilla, joilla Yhdysvaltojen lainsäädäntö eroaa voimakkaasti EU:n vastaavista normeista. Suosituksissa mainitaan esimerkkeinä kemikaalilainsäädäntö, kloonaus ja hormonitoimintaa häiritsevät kemikaalit. Lisäksi osapuolten on kunnioitettava EU:n ennaltavarausperiaatetta, mepit lisäävät.

Yhdysvaltojen energiareсурssit

TTIP-sopimuksen pitäisi poistaa EU:n ja Yhdysvaltojen väliltä kaikki olemassa olevat polttoaineen viennin rajoitukset, mukaan lukien nesteytetyn maakaasun ja raakaöljyn. Tavoitteena on parantaa EU:n energiaturvallisuutta ja alentaa energian hintoja. Sopimuksen pitäisi myös sisältää erillinen energiaa käsittelevä osio, jossa huomioidaan ympäristöstandardit ja ilmastotavoitteet.

Tietosuoja

EU:n ja Yhdysvaltojen sähköisen kaupankäynnin ja rahoituspalvelumarkkinoiden yhtenäistyminen ei saa vaarantaa EU:n tietosuojaa koskevia sääntöjä, mepit linjaavat ja toteavat, että nykyisten ja tulevien tietosuojasääntöjen osalta ei pidä sallia myönnytyksiä. Henkilötietojen siirtoa koskevista ehdoista voidaan neuvotella vain, mikäli samoja tietosuojasääntöjä sovelletaan Atlantin molemmin puolin.

Yhdysvaltojen markkinoiden avaaminen: kuljetussektori ja julkiset hankinnat

TTIP-neuvotteluissa tulisi pyrkiä poistamaan Yhdysvaltojen meri- ja lentoliikennepalveluiden ja lentoyhtiöiden ulkomaista omistusta koskevat rajoitukset, jotka haittaavat vakavasti EU:n yritysten markkinoille pääsyä Yhdysvalloissa. Tällaisia ovat esimerkiksi Jonesin laki (Jones Act) ja lentoliikenteen kabotaasilaki (Air Cabotage Law). Kansainvälisen kaupan jäsenet kehottavat myös parantamaan EU:n toimittajien pääsyä Yhdysvaltojen televiestintämarkkinoille.

Meppien mukaan sopimuksessa on puututtava osapuolten välisiin huomattaviin eroihin julkisten hankintojen markkinoiden avoimuudessa. Sopimuksen avulla Yhdysvaltojen julkisten hankintojen markkinoita pitäisi avata huomattavasti kaikilla hallinnon tasoilla, jotta eurooppalaiset, erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset voisivat osallistua julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin mm. rakentamisen, liikenteen ja energian aloilla.

Parlamentti kehottaa EU:n neuvottelijoita huolehtimaan EU:n edusta erikoistuneiden palveluiden markkinoiden, kuten esimerkiksi asiantuntijapalveluiden sekä rahoitus- tai kuljetuspalveluiden, osalta.

Julkiset palvelut TTIP:n ulkopuolelle

Mepit suosittelivat, että julkiset palvelut, mukaan lukien vesihuolto, terveys- ja sosiaalipalvelut, sosiaaliturvajärjestelmät ja koulutus, jätettäisiin TTIP-sopimuksen ulkopuolelle.

Työntekijöiden oikeudet suurennuslasin alla

Parlamentin jäsenet pyytävät EU:n neuvottelijoita vaatimaan Yhdysvaltoja ratifioimaan ja toimeenpanemaan 8 merkittävää ILO-sopimusta (Yhdysvallat ovat ratifioineet ainoastaan kaksi sopimusta). Yhdysvaltalaisen yritysten työntekijöiden oikeuksien toteutumista pitäisi valvoa tarkemmin, mepit lisäävät.

Lisää avoimuutta neuvotteluihin

Parlamentin jäsenet vaativat, että neuvotteluiden avoimuutta parannetaan entisestään julkaisemalla enemmän asiakirjoja ja hankkimalla asiakirjojen julkaisuun Yhdysvaltojen lupa. Parlamentin jäsenet muistuttavat, että neuvottelukantojen julkaisusta kieltäytyminen on perusteltava. Lisäksi mepit vaativat, että kaikilla parlamentin jäsenillä olisi oikeus tutustua ns. konsolidoituihin EU:n ja Yhdysvaltojen kannat kokoaviin neuvotteluteksteihin.

Samankaltaisia periaatteita ja arvoja noudattavien, maailman kahden suurimman taloudellisen toimijan välisellä sopimuksella on potentiaalia toimia mallina muille vastaaville globaaleille säännöille, mepit muistuttavat.

Seuraavaksi

Kansainvälisen kaupan valiokunnan hyväksymästä kannasta äänestetään seuraavaksi parlamentin täysistunnossa. Alustavan aikataulun mukaan äänestys täysistunnossa pidetään 10.6.

Parlamentin ja neuvoston täytyy antaa hyväksyntänsä TTIP-sopimuksen lopulliselle versiolle ennen kuin se tulee voimaan.

Artikkeli

[#EPonTTIP: Mikä on parlamentin rooli?](#)

Lisätietoa

Päätöksenteon vaiheet

Kansainvälisen kaupan valiokunta

Bernd Lange (S&D, DE)

Audiovisuaalista aineistoa: äänestys ja Bernd Langen lausunto

Audiovisuaalista aineistoa: Otteita lehdistötilaisuudesta

Video: lehdistötilaisuus

Euroopan parlamentti ja TTIP: taustatietoa

Yhteystiedot

Agnese KRIVADE

☎ (+32) 2 28 43562 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73612 (STR)

📱 (+32) 498 98 39 83

🐦 @EP_Trade

✉ agnese.krivade@europarl.europa.eu

Niina SALORANTA

☎ (+32) 2 28 31834 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73472 (STR)

📱 (+32) 473 84 03 65

✉ niina.saloranta@europarl.europa.eu

Kansainvälisen kaupan valiokunnan mepit vaativat edistämään yritysten pääsyä USA:n markkinoille, uudistamaan investointisuojaaja ja säilyttämään EU-standardit TTIP-neuvotteluissa